

Calle Karlsson
Stabschef
Calle.Karlsson@Trelleborg.se
0410-73 39 35

Samråd för ny Renhållningsordning för Trelleborgs kommun

Tekniska servicenämnden har tagit fram förslag till ny renhållningsordning som ska gälla under åren 2021–2030. Renhållningsordningen innefattar avfallsföreskrifter (regler för avfallshanteringen) och gemensam kretsloppsplan *Från avfall till resurs – Gemensam kretsloppsplan 2021–2030* för Kävlinge, Lomma, Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Staffanstorp, Svedala, Tomelilla, Trelleborg, Vellinge och Ystad (motsvarande avfallsplan) samt bilagor.

Renhållningsordningens syfte är att ange inriktningen för kommunens avfallsverksamhet. Varje kommun är skyldig att upprätta en renhållningsordning. Arbetet har gjorts tillsammans med det gemensamägda kommunala bolaget Sysav och elva av ägarkommunerna. Den gemensamma kretsloppsplanen är ett strategiskt dokument för hela kommunen och består av tre mål och 24 tillhörande indikatorer. De tre målen uppnås genom att målens tillhörande indikatorer och indikatorvärden uppnås. Kretsloppsplanen är hela kommunens strategiska plan som samtliga förvaltningar och kommunala bolag ska arbeta med.

Föreskrifter för avfallshantering

Bildningsnämndens synpunkter

Bildningsnämnden har inget att erinra avseende förslag till *Föreskrifter för avtalshantering*.

Gemensam kretsloppsplan

Syfte, mål och målgrupp

I den gemensamma kretsloppsplanen anges att syftet med planen är

”...att skapa en hållbar resursanvändning där avfall förebyggs, material och produkter stannar i kretsloppet och avfall som ändå uppstår ses som en resurs. Syftet med planen är även att skapa ett brett engagemang för avfallsfrågor och att inspirera till handlingar som bidrar till att nå kretsloppsplanens mål. Alla i kommunen ska förhålla sig till kretsloppsplanen och att den är gemensam för flera kommuner är en styrka som bidrar till att nå en hållbar utveckling.”

Det finns *tre mål i kretsloppsplanen* som utgår från kretsloppet för material och produkter samt att resurserna måste användas mer hållbart.

- *Inflödet av material och produkter till kretsloppet har minskat år 2030*
- *Resursanvändningen i kretsloppet har effektiviserats år 2030*
- *Spillet från kretsloppet har minskat år 2030*

Till respektive mål finns totalt 24 st kopplade indikatorer som visar om målen uppnås. Mål och indikatorer ska följas upp varje år, på kommunal nivå och gemensamt. Kretsloppsplanen riktar sig till alla som bor eller är verksamma i de elva kommunerna, men främst till politiker och tjänstepersoner i kommunerna.

Åtaganden

I kretsloppsplanen framhålls vikten av att kommunerna och dess bolag arbetar med åtgärder som bidrar till kretsloppsplanens mål under hela perioden. Kommunerna och dess bolag föreslås omfattas av nedan *åtaganden*.

- *Kontinuerligt ta fram handlingsplaner för att nå kretsloppsplanens mål och indikatorer*
- *Förebygga avfallsmängder i den egna verksamheten*
- *Samverka och samarbeta tillsammans med andra verksamheter i syfte att nå kretsloppsplanens mål och skapa en hållbar resursanvändning*
- *Öka den egna verksamhetens kunskap om kretsloppsplanens mål, hållbar resursanvändning och vikten av att ta hjälp av andra inom verksamheten för att möjliggöra hållbara val*
- *Dela kunskaper och erfarenheter med andra verksamheter i syfte att nå kretsloppsplanens mål och skapa en hållbar resursanvändning*
- *Kommunicera med kommuninvånarna i syfte att hjälpa dem att ändra sitt beteende mot en hållbar livsstil*
- *Verka för en tryggare miljö genom att minska nedskräpning i kommunen*
- *Utveckla tekniken inom avfallshantering och utnyttja digitaliseringens möjligheter att effektivisera och möta kundens behov*

Genomförande och uppföljning

I Sysavregionen finns en regional samverkansgrupp med representanter från ägarkommunerna och Sysav. Gruppen ansvarar för det kommunöverskridande arbetet med kretsloppsplanen, och Sysav har en samordnande roll för att stötta kommunerna i genomförandet av kretsloppsplanen.

Varje kommun ansvarar för att planera och genomföra åtgärder inom alla sina förvaltningar och bolag. En kommunal samordningsgrupp med representanter från kommunens förvaltningar, förbund och bolag bör träffas minst två gånger per år, varav ett tillfälle ska vara öronmärkt åt att följa upp målen och uppdatera handlingsplanerna. Vid detta tillfälle ska kommunens förvaltningschefer, avdelningschefer eller tjänstepersoner med mandat att föreslå åtgärder delta. Handlingsplanerna för respektive förvaltning ska sedan beslutas enligt kommunens rutiner. Varje år ska redovisning ske till ansvariga politiska instanser.

Av kretsloppsplanen framgår det att vissa åtgärder kan genomföras inom ramen för den befintliga budgeten, medan andra åtgärder kan kräva förstärkningar och personalresurser eller ökade drifts- eller investeringskostnader. Vidare framhålls att kostnaderna i många fall förväntas sjunka som ett resultat av de åtgärder som genomförs utifrån kretsloppsplanen, ex. till följd av minskade inköp, minskade avfallsmängder, ökat återbruk, ökad materialåtervinning och minskas nedskräpning.

Alla verksamheter och bolag i kommunen ska arbeta med alla tre målen i den gemensamma kretsloppsplanen. Planen ska följas upp varje år och vid behov uppdateras senast år 2025. I planen framhålls vikten av att mål och indikatorer följs upp tillsammans med kommunens övriga mål genom kommunens digitala uppföljningssystem (om sådant finns).

Mål och indikatorer – bildningsnämndens ansvar

I bilaga 1 till kretsloppsplanen redovisas vilka nämnder, förvaltningar eller kommunala bolag som ansvarar för vilken indikator. Den nämnd, förvaltning eller det kommunala bolag som har störst möjlighet att påverka indikatorerna så att de uppfyller målen, är ansvarig för att bevaka och driva på så att åtgärder genomförs och följs upp. Kommunfullmäktige i respektive kommun har det övergripande ansvaret för den gemensamma kretsloppsplanen, dess efterlevnad samt uppföljning.

Nedan listas de indikatorer (12 av totalt 24 indikatorer) där bildningsnämnden anges som ansvarig för aktuell indikator.

Tabell 1. I tabellen redovisas de indikatorer, kopplat till de tre övergripande målen i kretsloppsplanen, där bildningsnämnden anges som ansvarig för aktuell indikator.

Mål och indikatorer	Ansvarig nämnd eller kommunalt bolag
<i>Inflödet av material och produkter till kretsloppet har minskat år 2030</i>	
1. Kommunens och kommunala bolags arbete med offentliga upphandlingar, med krav som leder till återbruk och återvinning av material samt att avfall förebyggs	Samtliga nämnder och kommunala bolag
2. Kommuninvånarnas förståelse om kopplingen mellan konsumtionsbeteende, avfallsmängder och miljöpåverkan	Samtliga nämnder och kommunala bolag
3. Kommuninvånarnas uppfattning om sitt förändrade konsumtionsbeteende på grund av miljöskäl	Samtliga nämnder och kommunala bolag
<i>Resursanvändningen i kretsloppet har effektiviserats år 2030</i>	
4. Antal genomförda resurseffektiviserande aktiviteter i kommunens verksamheter och kommunala bolag med syfte att förebygga avfall	Samtliga nämnder och kommunala bolag

5. Andel återbrukade möbler och inredning inom kommunen och kommunala bolag	Samtliga nämnder och kommunala bolag
6. Andel matsvinn i kommunens storköksverksamheter	Bildningsnämnden och socialnämnden
7. Kommuninvånarnas upplevelse av hur lätt eller svårt det är att återbruka, hyra, dela och låna	Samtliga nämnder och kommunala bolag
8. Kommuninvånarnas upplevda frekvens av att de återbrukar, hyr, delar och lånar	Samtliga nämnder och kommunala bolag
<i>Spillet från kretsloppet har minskat år 2030</i>	
9. Andel arbetsplatser i kommunens verksamheter och kommunala bolag där det finns tillgång till källsortering	Samtliga nämnder och kommunala bolag
10. Mängd skräp på land	Samtliga nämnder och kommunala bolag
11. Mängd skräp vid hav och sjöar	Samtliga nämnder och kommunala bolag
12. Kommuninvånarnas upplevelse av förekomsten av nedskräpning	Samtliga nämnder och kommunala bolag

Bildningsnämndens synpunkter

Bildningsnämnden ställer sig positiv till de övergripande målen i den gemensamma kretsloppsplanen. Nämnden har vidare inget att erinra mot de indikatorer som är framtagna och kopplade till respektive mål. Det är dock bildningsnämndens mening att nämnder eller andra verksamheter endast ska anges som ansvariga för mål och indikatorer när det finns en tydlig koppling till nämndens eller verksamhetens uppdrag, uppgifter eller ansvarsområde i övrigt. I det sammanhanget bör det undvikas att *"samtliga nämnder och bolag"* anges som ansvariga för mål i kommunala styrdokument, om det inte finns goda skäl för att göra på det sättet.

När det gäller indikatorn 6. *Andel matsvinn i kommunens storköksverksamheter* så finns det en tydlig koppling till bildningsnämndens ansvar för måltidsverksamheten inom bildningsnämndens ansvarsområde. Därutöver anser bildningsnämnden att det kan vara rimligt att nämnden, såsom ansvarig för verksamheter som använder olika typer av material och produkter i verksamheten, anges som ansvarig för indikatorerna: 4. *Antal genomförda resurseffektiviserande aktiviteter i kommunens verksamheter och kommunala bolag med syfte att förebygga avfall*, 5. *Andel återbrukade möbler och inredning inom kommunen och kommunala bolag* och 9. *Andel arbetsplatser i kommunens verksamheter och kommunala bolag där det finns tillgång till källsortering*.

När det gäller indikatorn 1. *Kommunens och kommunala bolags arbete med offentliga upphandlingar, med krav som leder till återbruk och återvinning av material och att avfall förebyggs*, menar bildningsnämnden att kommunstyrelsen såsom ansvarig för kommunens upphandlingsfunktion bör anges som ansvarig. Det åligger övriga nämnder att följa de policys och anvisningar som styrelsen eller fullmäktige beslutar om.

När det gäller övriga indikatorer, *indikatorerna 2-3, 7-8, 10-12*, är det bildningsnämndens mening att nämnden inte ska anges som ansvarig. I den utsträckning bildningsnämndens verksamheter kan medverka i genomförande av olika åtgärder på ett sätt som är förenligt med förskolans, grundskolans och gymnasieskolans verksamhet, ska de förstås göra det. Det skulle exempelvis kunna handla om olika åtgärder som genomförs som en del av undervisningen eller om att använda de arenor som finns i skolan, ex. föräldramöten för att genomföra vissa informationsinsatser. Möjligheterna att involvera förskolan och skolan i olika typer av åtgärder och insatser stäms lämpligen av genom bildningsförvaltningens representant i den föreslagna kommunala samrådsgruppen för arbetet med kretsloppsplanen.

När det gäller *indikatorerna 2, 3 och 6* vill bildningsnämnden uppmärksamma tekniska servicenämnden på att det pågår ett arbete med miljömål för Trelleborgs kommun där motsvarande mål finns med. Bildningsnämnden anser att det är olyckligt om samma mål finns och ska följas upp på flera ställen. I den mån det inte går att undvika bör formulering av mål och indikatorer samt målvärden synkas.

När det gäller möjligheten att fatta beslut om handlingsplaner vid möten i den kommunala samrådsgruppen är det, oavsett vem som representerar bildningsförvaltningen, viktigt att det finns möjlighet att bereda och förankra förslag innan det möte där beslut ska fattas. I det fall handlingsplaner och åtgärder är förenade med kostnader är det viktigt att möjlighet finns att lyfta förslag på åtgärder i den årliga budgetprocessen. Detta gäller i synnerhet i de fall det inte finns möjlighet att genomföra åtgärder inom den befintliga budgeten. Detta ställer krav på att arbetet med kretsloppsplanen synkas med kommunens årshjul för budgetarbetet.

När det gäller det som framgår av kretsloppsplanen med avseende på att handlingsplaner för respektive förvaltning ska beslutas enligt kommunens rutiner samt att redovisning ska ske årligen till ansvariga kommunala instanser, så är det oklart för bildningsnämnden vilka rutiner och vilka politiska instanser som avses. I samband med beslut om kretsloppsplanen behöver det tydliggöras vad detta innebär i Trelleborgs kommun.